

ការវិនិច្ឆ័យ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ
ក្រោមប្រធានបទ ពើការប្រព្រឹត្តរបស់ធាន-វុទ្ធិ នៅ
ទួលរាជា ជាសកម្មភាពលើកដំកើងព្រះពុទ្ធសាសនា
ប្តប់ផ្កាញព្រះពុទ្ធសាសនា ?

website ៖ www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី១២ សីហា ២០០៧

យើងជាខ្មែរគោរពព្រះពុទ្ធសាសនា ទាំងបញ្ចជិតទាំង
គ្រហស្ថ ចង់ឲ្យការប្រតិបត្តិព្រះពុទ្ធសាសនាត្រឹមត្រូវតា
មព្រះពុទ្ធសីកា អដ្ឋកថាសីកា ជាលក្ខណៈព្រះពុទ្ធសាស-
នាថេរវាទ ដែលធ្វើតាមព្រះថេរៈជាព្រះអរហន្ត ធ្វើស-
ង្គាយនា មិនកែប្រែធម៌វិន័យ ព្រះពុទ្ធសំដែងយ៉ាងណា
រក្សាទុកយ៉ាងនោះ ។ ក្នុងសម្បត្តិឧបាសក ឧបាសិកា
៥៦មានខម្មយពោលថា ឧបាសក ឧបាសិកាមិនត្រូវ

ជឿមង្គលភ្នាក់ផ្អើលឡើយ ។ ជឿមង្គលភ្នាក់ផ្អើលដូចជារឿយថា ព្រះផុសហើយ
មានអ្នកមានបុណ្យកើតឡើងហើយជាដើម ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា ជនពាលបា
នប្រឌិតរឿងមិនពិតជាច្រើនថាជាពុទ្ធសាសនា ដើម្បីបញ្ឆោតពុទ្ធសាសនិកជន
ខ្មែរឲ្យជឿ ដើម្បីលាតសក្តានុប្រាក់កាស ។ បណ្តាអរិយជំនឿទាំងនោះ មាន
អរិយជំនឿខ្លះបានសាបសូន្យហើយ ចំណែកអរិយជំនឿដែលបង្កើតឡើង
ដោយធាន-វុទ្ធិ កំពុងតែមានដំណើរឆ្ពោះទៅរកការសាបសូន្យដែរ ដោយពុទ្ធ
សាសនិកជនដែលជឿដឹងការពិតអំពីការបោកបញ្ឆោត ។ ការបោកបញ្ឆោត
របស់ធាន-វុទ្ធិ គឺយកព្រះពុទ្ធរូបទៅកប់ ហើយទៅថតថាព្រះផុស តាំងខ្លួនជា
សម្តេចជួន-ណាតចាប់ជាតិ តាំងខ្លួនជាព្រះសិរាវ្យមេត្រី តាំងខ្លួនជាព្រះសម-

ណគោត្តម ដោយមានព្រះនាងគង់-ស៊ីអ៊ឹម (រឿងគេតែងនៅហុងកុង) ជាសាវកហែហម ។ កុហកថា ឬងដែលកសាងសំណង់នៅទូលរាជា គឺធ្វើនៅឋានព្រះឥន្ទ ត្រៃចីវរកបិន ព្រះឥន្ទបានយកទៅក្រាលគ្រងនៅឋានលើ តែតាមពិតយកមកលក់នៅផ្សារទីក្រុងភ្នំពេញ ឲ្យគេយោសនាធ្វើបុណ្យកបិន បុណ្យផ្កា គាត់យកភាគរយ គាត់ជាគ្រហស្ថតែបំបួសព្រះសង្ឃ អង្គុយលើព្រះសង្ឃ ឲ្យព្រះសង្ឃថ្វាយបង្គំគាត់ មានរូបភាពអង្គុយលើផ្កាល្អក មានពពករសាត់ជុំវិញ គឺធ្វើជារូបគាត់ហោះ ។

បន្ទាប់ពីមន្ត្រីសង្ឃទៅគំរាមធាន-វុទ្ធិឲ្យឈប់ធ្វើសកម្មភាពដែលខុសធម៌វិន័យទាំងអស់ មានការបំបួសជាដើម ឥឡូវនេះធាន-វុទ្ធិឈប់បំបួសព្រះសង្ឃដែលស្លៀកពាក់ល្បឿងទៀតហើយ តែនៅតែបំបួសដោយឲ្យស្លៀកសពាក់សិរិញ ។ មួយទៀត ធាន-វុទ្ធិបានពោលតិះដៀលមើលងាយព្រះសង្ឃខ្មែរទូទៅ ។ តាមពិតមានពិភ័ព្វពេញថា ចាប់ពីការប្រើល្បិចបោកនេះមក ធាន-វុទ្ធិរកប្រាក់បាន៦១លានដុល្លារអាមេរិក ។ តាមពិតមានមកទៀតថា មន្ត្រីសង្ឃថ្នាក់ខ្ពស់បានដឹងថា ធាន-វុទ្ធិនេះបានយោសនាបោកបញ្ឆោតពិតមែន ប៉ុន្តែលោកមិនហ៊ានទៅហាមភ្លាមៗ ដោយមានអ្នកធំនៅពិក្រោយជួយការពារ ។ ឥឡូវនេះ ធាន-វុទ្ធិបានសង់វិទ្យាចំនួន២៨ ។ តើប្រាក់ដែលសល់ពីសង់វិទ្យានិងកសាងព្រះពុទ្ធរូប យកទៅចែកចាយឲ្យអ្នកណាខ្លះ ដើម្បីបិទមាត់កុំឲ្យនិយាយអំពីការបោកបញ្ឆោតរបស់គាត់ ។ គេកំពុងតាមដានមើលតទៅទៀត តើធាន-វុទ្ធិមានប្រពន្ធប៉ុន្មាន ហើយសង់វិទ្យាឲ្យប្រពន្ធឲ្យម្តាយនៅកន្លែងណាខ្លះ ព្រោះគេឃើញរូបថតប្រពន្ធរបស់គាត់ម្នាក់ ដែលស្លៀកសំលៀកបំពាក់ដ៏មានតម្លៃ។ ការបោកមួយទៀតជារបៀបធ្វើជំនួញ គឺឲ្យគេយកវត្ថុផ្សេងៗមកលក់ថាជាវត្ថុសក្តិសិទ្ធិ ដោយឲ្យកុំមីស្យុងអ្នកនាំយកមកលក់ ។

តើអ្នកជឿធាន-វុទ្ធិមានប្រយោជន៍អ្វី ក្រៅពីអស់ប្រាក់កាស ខ្លះអស់រាប់ម៉ឺនដុល្លារ ។ សកម្មភាពរបស់ធាន-វុទ្ធិមានកំហុសតាមផ្លូវវដ្ត ព្រោះធ្វើឲ្យខ្មែរជ្រុលច្របល់អស់ប្រាក់កាសនៅពេលដែលខ្មែរកំពុងតែក្រីក្រ ជារបៀបបួសទ្រព្យសម្បត្តិជាប្រយោល ។ មានកំហុសតាមផ្លូវពុទ្ធសាសនា ព្រោះធ្វើឲ្យពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរយល់ខុស បែរគំនិតពីព្រះត្រៃបិដក អដ្ឋកថាដីកា ដែលជា

គោលរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ចាត់ជាអ្នកបំផ្លាញព្រះពុទ្ធសាសនា ។ តទៅនេះ
ជាអត្ថបទរបស់សារពត៌មាន «វាស្ត្រសច្ចៈ» ដែលចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី៧សីហា
២០០៩នៅទីក្រុងភ្នំពេញ អំពីរបៀបបោករបស់ធាន-វុទ្ធិ ៖

**ល្បីថាធាន-វុទ្ធិលោកគត្តទូលរាជា ក្រែងជាព្រះសិររាមេត្រី
និងយោសនាបោកប្រាស់ពុទ្ធបរិស័ទ**

ធាន-វុទ្ធិ ជាឈ្មោះបុរសម្នាក់ដែលឈរឈ្មោះសាងសង់សមិទ្ធផលនានា
នៅក្នុងវត្តទូលរាជា ស្ថិតក្នុងភូមិកំពង់គរ ឃុំពោធិបាទ ស្រុកកោះធំ ខេត្ត
កណ្តាល ជាមនុស្សខ្លាត់ព្រាត់ អនាថា មកពីស្រុកព្រៃកប្បាស ខេត្តតាកែវ ។
ធាន-វុទ្ធិចាប់ផ្តើមចេញចូលវត្តទូលរាជាក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៩៤ តែមិនបាន
ស្នាក់នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍នោះទេ ។ នៅចុងឆ្នាំ១៩៩៦ ក្នុងខែកក្កដា ធាន-វុទ្ធិបាន
ស្គាល់លោកតាបួសស្លៀកសពាក់ស បែបលោកសង្ឃទ្រង់ព្រះភ្នួស ជនជាតិ
ចិនព្រះនាម ចាន់ ហើយឆាន់ម្ហូបបួសនិងបងស្រី ចាន់-វុទ្ធិ ព្រមទាំងភិក្ខុយុង-
ផេងកងវត្តបទុមវត្តី ហើយសុំឲ្យលោកតានិងបងស្រី ចាន់-វុទ្ធិ ធ្វើបុណ្យផ្កា
នៅអាស្រមលោកតាចាន់ ស្ថិតក្នុងសង្កាត់ច្បារអំពៅ ខណ្ឌមានជ័យ ពេលធ្វើ
បុណ្យផ្ការួច បច្ច័យដែលពុទ្ធបរិស័ទចូលចាប់មគ្គផលបានជាង២លានរៀល
ហើយក៏ឲ្យធាន-វុទ្ធិ ។ ពេលនោះធាន-វុទ្ធិក៏យកបច្ច័យទាំងជាង២លានរៀល
នោះទិញព្រះពុទ្ធរូបតូចៗដែលធ្វើអំពីស្ពាន់ ហើយក្នុងព្រះពុទ្ធរូបនោះមានបង្ក
បំគ្រាប់កងតូចៗ ព្រះពុទ្ធរូបតូចៗទិញនៅក្នុងផ្សារទួលទំពូង ។ កាលនោះមួយ
ព្រះអង្គតម្លៃ១២០០រៀលតែប៉ុណ្ណោះ ។ នយោបាយបោកប្រាស់របស់ធាន-វុទ្ធិ
គឺក្នុងឆ្នាំ១៩៩៧ គេយកព្រះពុទ្ធរូបតូចៗទៅដាក់ក្នុងបាតរួចទៅកប់ក្នុងដី បន្ទា
ប់មកឲ្យមេខ្យល់ដើរយោសនាប្រាប់ពុទ្ធបរិស័ទថា នៅអាស្រមវត្តទូលរាជា
មានព្រះផុស ។ ពេលពុទ្ធបរិស័ទដឹងហើយ ក៏នាំគ្នាភូកទឹកភូកដឹមក្របំទិសទី
គ្រប់ខេត្តក្រុង មកជាវព្រះពុទ្ធរូបផុស ដោយមួយអង្គជាវក្នុងតម្លៃ១៥.០០០
រៀលឬស៊ីម៉ង់មួយបាវ ។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំនេះ ធាន-វុទ្ធិរកលុយបានរាប់
រយលានរៀលរួចមកហើយ ។ ដល់ពេលពុទ្ធបរិស័ទជ្រាបរឿងពិតល្បីច្រើន
គំរក់របស់ខ្លួន ធាន-វុទ្ធិបានបាត់បង់ប្រជាប្រិយភាពយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះអ្នកណា

ទៅដែលជឿនោះ ព្រះអង្គអីក៏ផ្តល់ច្រើនម៉្លេះ ទាំងបាត់ៗមិនចេះអស់ ។ ភ្លាមៗ
នោះពុទ្ធបរិស័ទក្នុងស្រុកកោះធំក៏ដឹងពីគំនិតដ៏ពិសពុលបែបនេះ ដែលមាន
ជំនឿលើធាន-វុទ្ធិ ហើយក៏បាននាំគ្នាធ្វើបាត់កម្មដុតទង់និងសម្ភារៈផ្សេងៗក្នុង
វត្ត ដើម្បីបណ្តេញធាន-វុទ្ធិចេញពីទូលរាជា ។ មានប្រជាពុទ្ធបរិស័ទខ្លះដែល
មានស្រុកកំណើតជាមួយធាន-វុទ្ធិ ពេលដែលពួកគាត់មកលក់ដូរទំនិញក្នុង
ស្រុកកោះធំបាននិយាយថា អាមេបោកនេះ (ធាន-វុទ្ធិ) បោកគេឯងនៅស្រុក
ព្រែកប្បាសអស់ចិត្តហើយ ឥឡូវនេះមកបោកគេនៅក្នុងស្រុកកោះធំទៀត ។

ដោយឡែក ធាន-វុទ្ធិ ពេលដឹងថាប្រជាពុទ្ធបរិស័ទយប់ជឿលើខ្លួនហើយ
ក៏ខំប្រឌិតរឿងមួយទៀត គឺធាន-វុទ្ធិបានតាំងខ្លួនឯងថា ជាសម្តេចជួន-
ណាតចាប់ជាតិ ។ «វាស្រ្តសច្ចៈ»សួរថា តើសម្តេចជួន-ណាតឯណាមកចាប់
ជាតិកើតជាមនុស្សបែបធាន-វុទ្ធិនេះ ។ លក្ខណៈកាយសម្បទាមិនគ្រប់ គឺស្រ
ឡៅវែក្តកហើយរៀចមាត់ទៀត ហើយនិយាយធម៌មិនដឹងថា ជាធម៌មកពីឋាន
ណា ។ សម្តេចជួន-ណាតកាលពីព្រះអង្គនៅមានព្រះជន្មនៅឡើយ ព្រះអង្គ
ខិតខំសាងសន្សំបុណ្យកុសលខ្លាំងណាស់ ។ ព្រះអង្គមានស្នាមព្រះហស្តជា
ច្រើនដូចជា វចនានុក្រមខ្មែរ បទភ្លេងជាតិ (នគររាជ) និងអត្ថបទសៀវភៅធម៌
ជាច្រើនទៀត ។ល។ និង ។ល។ ចុះហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គមានកម្មពៀរវេរាចា
ប់កំណើតជាមួយមនុស្សលោក បែរជាមានបុគ្គលិកលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ដូច
ធាន-វុទ្ធិនេះ ។ បើ«វាស្រ្តសច្ចៈ»វិភាគមើលទៅ កលល្បិចយោសនាបោក
បញ្ឆោតក៏កាន់តែសាបរលាបទៅហើយ ។ ស្រាប់តែថ្មីៗនេះ ធាន-វុទ្ធិក៏ប្រើ
មធ្យោបាយទេសនាថតតាមវីដេអូ វីស៊ីឌី ឌីវីឌី តាំងខ្លួនជាព្រះសេរាវ្យមេត្រីយ៍
គង់លើផ្តាឈូក ហោះនៅពេក ដើម្បីបំភ្លឺពុទ្ធបរិស័ទឲ្យជឿមកលើខ្លួនថា ពិត
ជាអ្នកមានបុណ្យមែន ។ តែធាតុពិត ធាន-វុទ្ធិនេះជាមនុស្សទម្ងន់រត់សាស
នា ដែលមិនជឿកម្មផល កម្មពៀរវេរា ប្រើគ្រប់វិធីសាស្ត្រក្នុងការភូតភរពុទ្ធបរិ
ស័ទ ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ដូចជាទី១- ទិញព្រះពុទ្ធរូបមកដាក់ក្នុងបាត
ហើយកប់ រួចថាផុស ។ ទី២- តាំងខ្លួនឯងថាជាសម្តេចជួន-ណាតចាប់ជាតិ ។
ទី៣- តាំងខ្លួនឯងជាព្រះសេរាវ្យមេត្រីយ៍ ។ ទី៤- ប្លង់សមិទ្ធផលក្នុងវត្តទូល
រាជា សុទ្ធតែមកពីឋានលើ ។ ទី៥- រាល់បុណ្យកបិនទាន ស្បៀងត្រៃចិវរ គឺព្រះ

ឥន្ទហោះយកទៅក្រាលគ្រងនៅឯឋានលើ ។ ទី៦- ធាន-វុទ្ធិគឺប្រមាថមើលងាយព្រះសង្ឃទូទៅ ហើយនិងថ្នាក់ដឹកនាំព្រះសង្ឃមានសម្តេចព្រះសង្ឃរាជជាដើម ។ ទី៧- ធាន-វុទ្ធិឲ្យព្រះសង្ឃនិមន្តចេញចូលវត្តទូលរាជា ឬដូនដី យាយដី តាដី ឬក្រុមខ្យល់របស់ខ្លួនឲ្យជួយដើរយោសនាធ្វើកបិទទាន បុណ្យផ្កា ឬវែរអង្កាសគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ខ្លួននិងឲ្យភាគរយគឺកុំមីស្យុង ។ ឧទាហរណ៍ដូចមានព្រះសង្ឃមួយអង្គគង់នៅវត្តបទមវត្តិ (ភ្នំពេញ) ព្រះអង្គស្គាល់លោកជំទាវ ហើយទាក់ទងឲ្យជំទាវនោះធ្វើកបិទទៅទូលរាជា លុះហែរកបិទដល់ទូលរាជាហើយបានបច្ច័យចំនួន៨លានរៀល ពេលនោះធាន-វុទ្ធិបានដកបច្ច័យពាក់កណ្តាលគឺចំនួន៤លានរៀល ប្រគេនទៅព្រះសង្ឃដែលខំទាក់ទងលោកជំទាវ ដែលហែរកបិទចូលវត្តទូលរាជា ។

បើគំនិតរកស៊ីបែបធាន-វុទ្ធិនេះ តើពេលបុណ្យម្តងៗត្រូវចំណាយប៉ុន្មានសំរាប់ឲ្យថ្លៃកុំមីស្យុងនោះ បើកបិទម្តងៗអ្នកហែរចូលរាប់រយត្រែចីវរគ្រប់ទិសទី ។ ហើយបើនិយាយពីត្រែចីវរទាំងនោះវិញ គឺគ្មានព្រះឥន្ទព្រះព្រហ្មឯណាយកទៅក្រាលគ្រងនៅឯឋានលើឯណាទេ គឺព្រះសង្ឃ ឬដូនដី តាដី ដែលដង្ហែកបិទទៅនឹងឯង ដែលយកមកភ្នំពេញវិញ ហើយយកទៅលក់នៅភ្នំពេញ ។ ប្រការនេះហើយដែលធាន-វុទ្ធិចេះតែលោតឡើងៗមិនខ្លាចធ្លាក់បាក់ក ព្រោះពេលកបិទទានហើយម្តងៗ ធាន-វុទ្ធិប្រមូលលុយបានពី៥បាវទៅ១៥បាវ នេះយើងមិនបាច់និយាយថារាប់លានទេ ។ សួរថាចុះប្រជាពុទ្ធបរិស័ទនៅក្នុងស្រុកកោះធំ គ្មានអ្នកណាម្នាក់ជឿធាន-វុទ្ធិទេ គឺក្រៅពីអ្នកដែលធាន-វុទ្ធិផ្តល់លាភសក្ការៈឲ្យរៀងរាល់ថ្ងៃនោះហើយ មានខ្លះទៀតឲ្យប្រចាំខែ រហូតដល់មានពាក្យខ្សឹបខ្សៀវគ្នាថា ធាន-វុទ្ធិមានខ្ពង់ធំៗជួយកាងពីក្រោយ ហើយយកលុយបច្ច័យរបស់សប្បុរសជន ប្រមូលបានពីបុណ្យទៅប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ។

កត្តាទាំងនេះហើយបានជាថ្មីៗនេះ ធាន-វុទ្ធិជិះសេះលែងដៃ ធ្វើព្យុះធ្វើផ្លូវខ្យល់យ៉ាងណាក៏គ្មានស្ថាប័នណាមួយចេញមុខដោះស្រាយឡើយ ។ ពីមុនធានវុទ្ធិស្រាប់តែអង្គុយខាងលើព្រះសង្ឃ (អង្គុយដើមទី) ហើយផ្តើមសូត្រធម៌ ចំណែកព្រះសង្ឃសូត្រតាមក្រោយ តែឥឡូវនេះមានគេនិយាយថា ធាន-វុទ្ធិហ៊ានបំបួសលោកសង្ឃ ហើយឲ្យព្រះសង្ឃថ្វាយបង្គំខ្លួន ព្រោះយល់ថាខ្លួនជា

ព្រះសេនាមេត្រីយ៍ អង្គុយលើផ្កាឈូកហោះលើពពក ហើយស្លៀកសពាក់ស
 បួងសក់ឡើង តែតាមការពិត ឆាន-វុទ្ធិពេលនៅក្រៅវត្តទូលរាជា គឺស្លៀកពា
 ក់ស៊ីវិលសក់មិនដែលកោរ លុះទៅដល់វត្តចុះពីឡាន ទើបចូលទៅបួរស្លៀកពា
 ក់ស។ «រាស្ត្រសច្ចៈ»សួរមនុស្សបែបឆាន-វុទ្ធិនេះ យើងក្នុងរឿយហើយគោរពថា
 យបង្កើតដៃឬទេ ? តើយើងរកលុយបានដោយពិបាកណាស់ ហេតុអ្វីបានជា
 យកទៅឲ្យឆាន-វុទ្ធិទិញដី សង់ផ្ទះ សំរាប់បំពេញមហិច្ឆិតារបស់ខ្លួនទៅវិញ ។
 ឆាន-វុទ្ធិសល់លុយច្រើនណាស់ សង់ផ្ទះឲ្យម្តាយខ្លួន ហើយផ្ទះសំរាប់ខ្លួនឯង
 ទៀត ហើយឥឡូវសង់វិទ្យាស្ថានមិគ្រិះដាក់ឈ្មោះថាបុរីរាជានៅក្នុងវត្តចំនួនដល់
 ២៤វិទ្យា សំរាប់ទុកឲ្យមន្ត្រីអ្នកផងដែលជាខ្លួនរបស់ខ្លួនសម្រាក និងសម្រាប់ពួក
 មេខ្យល់ដែលស៊ីភាគរយ ដែលមកពីបរទេសមកស្នាក់នៅជិតសសណ្ឋាគារ ។

«រាស្ត្រសច្ចៈ»សួរមនុស្សពរដល់ក្រសួងសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ និងក្រសួង
 ធម្មការ ព្រមទាំងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ លោកមេត្តាជួយស្រាវជ្រាវរកមូលហេតុដែល
 ឆាន-វុទ្ធិបង្កើតជាមង្គលភ្នាក់ផ្អើល និងយកព្រះពុទ្ធសាសនាធ្វើជាអាជីព
 ដើរបោកប្រាស់ពុទ្ធបរិស័ទពោសពេញពិភពលោក ដើម្បីទប់ស្កាត់និងកាត់បន្ថយ
 ភាពក្រីក្ររបស់ពុទ្ធបរិស័ទ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចសង្គមជាតិ ក៏ដូច
 ជាគ្រួសារឲ្យបានល្អប្រសើរឡើងវិញ ។ «រាស្ត្រសច្ចៈ»ក៏សុំផ្តាំឆ្លើដល់ពុទ្ធសាស
 និកជនទាំងក្នុងក្រៅប្រទេស មេត្តាយកបញ្ហាមកពិចារណារកហេតុផលឲ្យបាន
 ច្បាស់លាស់ មុននឹងជឿរឿងអ្វីមួយ ហើយល្អបំផុតនោះ គឺយកលុយកាក់នោះ
 ទុកចិញ្ចឹមខ្ញុំពុកម្តាយដែលជាព្រះពិត ជាព្រះព្រហ្ម និងជាព្រះអរហន្ត ឬក៏ចិញ្ចឹម
 កូនចៅឧបត្ថម្ភរៀនសូត្រឲ្យបានខ្ពង់ខ្ពស់ ទទួលបានសញ្ញាប័ត្រខ្ពស់ ជាគុណប្រ
 យោជន៍ជួយកសាងប្រទេសជាតិខ្មែរ ឲ្យស្គាល់ភាពសំបូរសប្បាយរុងរឿងដូច
 អរិយប្រទេសវិញប្រសើរជាង ។

សារពត៌មាន«រាស្ត្រសច្ចៈ» មិនអាចសុំការទំនាក់ទំនងពីលោកឆាន-វុទ្ធិបា
 នឡើយ ។^{១២៣}

